

Hur mycket kan man pumpa upp en pumpa?

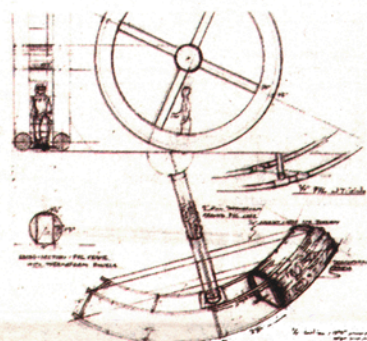

Det dansande skelettet återkommer år efter år.

Hund med hand. Hur mår husse?

Halloween årets rysare

Ritning till årets attraktion, tidens hjul.

Dockorna har ett eget liv och busar när det passar dem.

AV JAN C ASCHAN 004930 3180 0777
NY TEKNIK/NEW YORK

Halloweenparaden kulminerar, förstår du, med att ett stjärnbarn föds – vår sista transendentala fas bortom det fysiska, intellektuella.

Det låter flummigt men där finns en distans när **Alex Kahn** berättar om årets paradtema. Han är Halloweenparadens mästernonstermakare – **Master Puppet Designer** – med verkstad på Rokeby Farm, en timmes bilresa från Manhattan upp längs Hudsonfloden.

Halloweenfirandet börjar få förfäste också i Sverige – varje snabbköp i tiden har börjat lägga ut pumpor av vilkas skal man kan tillverka lyktor. Men Halloweenfirandets verkliga höjdpunkt är paraden i New York.

En ljummen höstkvald kan uppåt två miljoner följa paraden längs de tjugo kvarter som den passerar. De skickligt gjorda figurerna i storformat dras fram av hundratals frivilliga medhjälpare. Förra året var temat millennieloppa som man trodde skulle ställa till kaos i hela den civiliserade världen. I paraden uppträdde den som en flera meter hög mekanisk fantasieinsekt som ömsade skinn.

– Det måste hända saker med monstren och dockorna.

ALEX KAHN LÄG BAKOM konstruktionen och många andra ännu mer skräckinjagande monster och bangeranger som återkommer år efter år. De känns igen och har fått namn som Errol Flynn.

Han har arbetat med teaterteknik

vilket bland annat kräver kunskaper i belysning, dekor, färglära och mekanik. Allt bra att ha i bagaget när han blev "Master Puppet Designer" för Halloweenparaden för fyra år sedan.

Till sin hjälp har han en man med hållfasthetskänsla för vad som går och vad som inte går att göra. Han är hantverkare som kan både elektricitet och rördragning. Ty plaströr och rörkopplingar utgör baselement i många konstruktioner. Rotting är också lätt, och formbar när den värms upp. Många monster är av papier-maché, gammalt och beprövat fast förstärkt med lim.

EN SCIENCE FICTION-KANAL på teve, en av paradens sponsorer, har beställt en 25 m lång sandmask som ska belysas inifrån och bäras upp av 24 frivilliga – närapå alla som deltar i paraden gör det utan ersättning.

Alex och hans sambo **Sophia Michahelles** är de som tillsammans med festivalgeneralen sedan 21 år, Jeanne Fleming, drömmer fram teman och monster. Samt dessas struktur, mekanik och belysning. Ty det ska till mycken god teknik för att få fram effekter för de bortskämda newyorkarna att hänföras över.

I år är temat År 2001, en rymdodyssey. Det deltagande rymdskeppet har en stomme av just plaströr. Den rör sig framåt enligt ekorrhjulsprincipen med en "astronaut" som ekorre.

– Vi försöker inte återge filmen, men vi arbetar på samma tema. Vi hoppar från jordbundet till stjärnbundet, från apmänniskor till rymdvarelser. Och så kulmen: stjärnbarnet som föds ur en rymdvarelse huvud.

Också med kräsen New York-mått-

stock är detta höstmörkerupptåg något i hästvåg. Bokstavligen.

Varje åkta Manhattanparad inleds nämligen av beriden polis, fyra i bredd. Därefter kommer, iklädd klargrön overall, på inlines (vid denna parad), med kvast och skaftförsedd, täckt skyffel, stadens kommunalt anställda hästskituppsoppare. Sedan kommer borgmästaren, som brukar vara med vid de flesta parader och sedan kommer alla andra. Omkring 40.000 deltagare (alla som är utklädda får vara med) och mer än 40 orkestrar. Spöken, dansare, styltgångare, jonglörer, breakdansare och gatuskådespelare.

En boll med tre meters diameter bollas mellan det gäng som tillverkat den och gatupubliken, en gång höll den på att försvinna in i en av smågatorna i Greenwich Village, men den studsades till allas lättnad tillbaka in i paraden.

En sjuksyster som uppenbarligen är en sjukbror rusar från den ena till den andra sidan av gatan och erbjuder stetoskoplyssning, sprutor och allmän konsultation i icke helt rumsrena frågor.

POLIS ÄR SATT ATT ÖVERVAKA ordningen vid avspärningarna. En som hittills lyckats uppträffa en allvarlig myndighetsmin, vänder sig bort och garvar hejdlöst. Kritstrecksrändiga gangstrar jagar varann mellan nästrumpsförsedda skönheter som dansar cancan.

Ty detta är kvällen i Village då galenskapen går på överväxel, då flickor och pojkar av alla kön möts under det att mer ordningsamma New Yorkare, vana vid det mesta, tjoar och har kul, de med.